

Utlåtande 2013:145 RVI (Dnr 303-1337/2013)

Lokala hälsoskyddsföreskrifter för Stockholms kommun

Förslag till revidering från miljö- och hälsoskyddsnämnden

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Lokala hälsoskyddsföreskrifter för Stockholms kommun fastställs enligt bilaga 2 till utlåtandet att gälla från och med den 1 januari 2014.

Föredragande borgarrådet Per Ankersjö anför följande.

Ärendet

Miljöförvaltningen har identifierat ett behov av att revidera de lokala hälsoskyddsföreskrifterna för Stockholms kommun. De föreslagna ändringarna avser 1a, 3 och 5 §§.

Ändringarna som förvaltningen föreslår innebär bl.a. att:

- kravet på tillstånd för vissa typer av avloppsanordningar bl.a. för dagvattenreningsanläggningar tas bort i 1a §,
- vissa redaktionella justeringar av 3 § på grund av ändrad lydelse i bakomliggande förordningar
- bestämmelsen om eldning av trädgårdsavfall i 5 § tas bort eftersom detta numera regleras i Renhållningsordning för Stockholm kommun.

Beredning

Ärendet har initierats av miljö- och hälsoskyddsnämnden och har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret konstaterar att förändringarna främst är av redaktionell art. Kontoret bedömer vidare att förändringen från tillståndsplikt till anmälningsplikt för nya dagvattenreningsanläggningar är fullt tillräcklig ur miljöskyddssynpunkt och föreslår därför att förslaget godkänns.

Mina synpunkter

Föreliggande ärende gäller en revidering av de lokala hälsoskyddsföreskrifterna för staden. Förslaget att ta bort kravet på tillstånd för exempelvis anläggande av nya dagvattenreningsanläggningar eller avloppsanordning för hushållspillvatten, och istället låta dessa omfattas av en anmälningsplikt, syftar till att skapa en mer ändamålsenlig tillsyn. Jag delar miljö- och hälsoskyddsnämndens och stadsledningskontorets uppfattning att detta är fullt tillräckligt ur miljöskyddshänseende, och konstaterar för egen del att det även rimmar väl med stadens pågående regelförenklingsarbete. Övriga revideringar av föreskrifterna är av främst redaktionell art. Jag föreslår därför att kommunfullmäktige fastställer de nya reviderade lokala hälsoskyddsföreskrifterna för staden att gälla från och med den 1 januari 2014.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Lokala hälsoskyddsföreskrifter för Stockholms kommun gällande från och med den 1 januari 2014.
3. Nu gällande föreskrifter jämfört med ny föreslagen lydelse

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet Karin Wanngård (S) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

1. i huvudsak bifalla borgarrådets förslag till beslut
2. att avslå förslaget avseende om att nya dagvattenanläggningar enbart ska vara anmälningspliktiga
3. utöver detta anföras

Dagvatten har under de senaste åren fått en ökad betydelse som en orsak till förorenade vattendrag. Därför anser att det inte är motiverat att minska kraven på nya dagvattenanläggningar genom att de bara ska vara anmälningspliktiga.

Även om rimliga argument kring att begränsa högtalarmusik förs fram, och exemplet med Medborgarplatsen säkert innebär störningar för vissa invånare, kan en

ytterligare reglering av högtalarmusik utöver de som redan finns i ordningsstadgan och annan lagstiftning ge oönskade konsekvenser för kulturell- och idrottsverksamhet som inte är önskvärd. Därför ser vi med viss tveksamhet till ytterligare utredning hur högtalarmusik kan begränsas.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet Daniel Helldén (MP) enligt följande.

I miljöförvaltningens tjänsteutlåtande framförs önskemål om införande av en generell föreskrift som ger nämnden möjlighet att förbjuda störande högtalarmusik utan att det i varje enskilt fall behöver prövas om musiken utgör olägenhet för människors hälsa och miljö. Vi är positiva till en utredning om möjligheten att enligt nuvarande lagstiftning införa en sådan reglering. Uteserveringar är ett positivt inslag i stadsmiljön så länge de inte utgör en alltför stor olägenhet för närboende. Vi anser att frågan faller inom Miljö- och hälsoskyddsnämndens ansvarsområde och man bör ges möjlighet att upprätthålla en atmosfär som är trevlig för alla medborgare.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Lokala hälsoskyddsföreskrifter för Stockholms kommun fastställs enligt bilaga 2 till utlåtandet att gälla från och med den 1 januari 2014.

Stockholm den 16 oktober 2013

På kommunstyrelsens vägnar:
STEN NORDIN

Per Ankersjö

Ulrika Gunnarsson

Reservation anfördes av Karin Wanngård, Roger Mogert och Tomas Rudin (alla S) med hänvisning till reservationen av (S) i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande gjordes av Stefan Nilsson och Daniel Helldén (båda MP) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (MP) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Miljöförvaltningen har identifierat ett behov av att revidera de lokala hälsoskyddsföreskrifterna för Stockholms kommun. De föreslagna ändringarna avser 1a, 3 och 5 §§.

Ändringarna som förvaltningen föreslår innebär bl.a. att:

- kravet på tillstånd för vissa typer av avloppsanordningar bl.a. för dagvattenreningsanläggningar tas bort i 1a §,
- vissa redaktionella justeringar av 3 § på grund av ändrad lydelse i bakomliggande förordningar
- bestämmelsen om eldning av trädgårdsavfall i 5 § tas bort eftersom detta numera regleras i Renhållningsordning för Stockholm kommun.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 27 augusti 2013 att godkänna förvaltningens förslag till reviderade lokala hälsoskyddsföreskrifter för Stockholms kommun enligt bilaga 1 till tjänsteutlåtandet att gälla från och med den 1 januari 2014, att hemställa hos kommunfullmäktige att fastställa föreskriften, samt att därutöver anföra följande.

Närheten mellan bostad, arbete och nöjen är en tillgång för staden som bidrar till att fler och fler människor söker sig hit för att bo och arbeta. Den moderna staden är den levande staden som både bjuder på puls och lugna oaser. Att människor vill vistas utomhus i stadens centrala delar även på kvällstid är i grunden någonting positivt eftersom det bidrar till en både trygg och levande stad. Samtidigt som det är viktigt att gällande lagar och regler vad gäller buller och andra störningar följs är det viktigt att den puls och det folkliv som är naturligt i en stad inte motverkas av stelbenta regler. Nämnden anser inte att det är önskvärt medelst generella föreskrifter förbjuda högtalarmusik utan att det först har kunnat påvisas att musiken utgör en olägenhet för människors hälsa eller miljön enligt rådande regelverk.

Reservation anfördes av Katarina Luhr m.fl. (MP), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av Mikael Magnusson m.fl. (S), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av Stellan F Hamrin (V), *bilaga 1*.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 7 augusti 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Bakgrund

Enligt förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (FMH) får kommunen inom vissa närmare områden utfärda föreskrifter.

39 § Om det behövs för att hindra att olägenheter för människors hälsa uppkommer, får kommunen föreskriva att

1. nötkreatur, häst, get, får eller svin,
2. pälsdjur eller fjäderfä som inte är sällskapsdjur, eller
3. orm

inte får hållas inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser utan särskilt tillstånd av den kommunala nämnden. Ett sådant tillstånd får förenas med särskilda villkor.

40 § Om det behövs för att hindra att olägenheter för människors hälsa uppkommer i en kommun, får kommunen meddela föreskrifter om

1. tomgångskörning med motordrivna fordon,
2. spridande av naturligt gödsel, slam och annan orenlighet inom område med detaljplan eller intill sådant område,
3. inrättande av annat slag av toalett än vattentoalett,
4. hantering av mjölk i utrymme för mjölkprodukter, på vilken livsmedelslagen (2006:804) inte tillämpas,
5. skydd för ytvattentäkter och enskilda grundvattentäkter,
6. tillfälligt förbud mot småskalig eldning med vissa fasta bränslen inom särskilt angivna områden,
7. skötsel och tillsyn av eldningsanordning för vissa fasta bränslen,
8. tillfälligt förbud mot eldning av löv, kvistar och annat trädgårdsavfall inom planlagt område,
9. bränning av halm på åkermark, och
10. luftvärmepumpar.

Om det i en kommun förekommer camping i betydande omfattning, får kommunen meddela föreskrifter för eller förbjuda sådan camping inom särskilt utsatta områden om det behövs för att förhindra att olägenheter för människors hälsa uppkommer. Kommunen får i ett enskilt fall meddela föreskrifter om begränsningar av eller villkor för utövande av gatumusik på viss offentlig plats om det behövs för att hindra att olägenheter för människors hälsa uppkommer

Enligt 13 § första stycket FMH krävs tillstånd för att inrätta en avloppsanordning som en eller flera vattentoaletter ska anslutas till, eller ansluta en vattentoalett till en befintlig avloppsanordning.

Enligt 13 § andra stycket FMH krävs det anmälan till nämnden för att inrätta en annan avloppsanordning än vad som sagts i första stycket. Kommunen kan besluta om föreskrift att det istället för anmälan skall krävas tillstånd. En sådan föreskrift får bara beslutas om det krävs för människors hälsa eller miljön. Dessutom skall en sådan föreskrift normalt bara gälla inom delar av en kommun.

I 17 § FMH krävs anmälan för att inrätta en värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten. Om det behövs för att skydda människors hälsa eller miljön får kommunen istället beslut att det skall krävas tillstånd för inrättande av en sådan anläggning.

De lokala hälsoskyddsföreskrifterna för Stockholms kommun fastställdes av kommunfullmäktige den 21 juni 1999 och reviderades av fullmäktige i mars 2009. (Se bilaga 2)

Miljöförvaltningen har nu identifierat ytterligare behov av revidering av de gällande hälsoskyddsföreskrifterna avseende 1 a § om avlopp och vattentoalett, 3 § om grund- och ytvattenskydd och 5 § om eldning av trädgårdsavfall.

Miljöförvaltningens förslag till ändringar

Nedan beskrivs och kommenteras de nu föreslagna ändringarna av 1a, 3 och 5 §§. En jämförande uppställning av hur de föreslagna ändringarna skiljer sig från nuvarande lydelse i de lokala föreskrifterna ges också i bilaga 2.

Avlopp och vattentoalett

Nuvarande lydelse	Ny lydelse
1 § a I enlighet med 13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd ska ansökan om tillstånd göras hos miljö- och hälsoskyddsnämnden vid: • inrättande av avloppsanordning där vattentoalett är ansluten • anslutning av vattentoalett till befintlig avloppsanordning där vattentoalett inte tidigare är ansluten	1 § a I enlighet med 13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (FMH) ska ansökan om tillstånd göras hos miljö- och hälsoskyddsnämnden vid: • inrättande av en avloppsanordning som en eller flera vattentoaletter ska anslutas till, eller • anslutning av vattentoalett till befintlig avloppsanordning I enlighet med 13 § andra stycket förordningen (1998:899) om

• inrättande av annat avlopp Anmälan ska göras till miljö- och hälsoskyddsnämnden vid: • väsentlig ändring av avloppsanordning • väsentlig ändring av användandet som påverkar mängd eller sammansättning av avloppsvattnet Avloppsanordningar definieras som sluten tank för WC, infiltration, markbädd, minireningsverk, rotzonsanläggning. Annat avlopp är t.ex. anläggning för bad-, dusch- och tvättvatten (BDT), dagvattenreningsanläggning m.fl.	miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd krävs det en anmälan till miljö- och hälsoskyddsnämnden för att inrätta en annan avloppsanordning än vad som avses i första stycket. Anmälan enligt 14 § FMH ska göras till miljö- och hälsoskyddsnämnden vid: • ändring av sådan avloppsanordning som avses i 13 § FMH, om åtgärden kan medföra väsentlig ändring av avloppsvattnets mängd eller sammansättning. Avloppsanordningar definieras som sluten tank för WC, infiltration, markbädd, minireningsverk, och rotzonsanläggning. Med annan avloppsanordning avses t.ex. anläggning för bad-, dusch- och tvättvatten (BDT), dagvattenreningsanläggning m.fl.
--	--

Miljöförvaltningens kommentar

Miljöförvaltningen föreslår att kravet på tillstånd för inrättandet av annat avlopp tas bort. En sådan förändring innebär exempelvis att anläggande av nya dagvattenreningsanläggningar eller avloppsanordning för hushållsspillvatten i form av bad- disk och tvättvatten istället endast kommer att omfattas av anmälningsplikt enligt 13 § andra stycket i förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1998:899). Genom den föreslagna ändringen kommer bestämmelsen i 1 a § i föreskrifterna att helt motsvara det materiella innehållet i 13 och 14 §§ FMH, d.v.s. tillståndsplikt för avlopp för vattentoilet och anmälningsplikt för andra typer av avlopp. För att upplysa om bestämmelserna och tydliggöra att ansöka om tillstånd respektive anmälan skall ske till miljö- och hälsoskyddsnämnden finns bestämmelsen kvar i föreskrifterna, men är mer upplysningsvis än en materiell skillnad. De uppställda kraven följer ju annars direkt av förordningen.

Den föreslagna förändringen beror på att förvaltningen bedömer att ett anmälningsförfarande är mer ändamålsenligt ur ett tillsynsperspektiv. Avseende avloppsanordningar för dagvatten blir detta särskilt tydligt vid nyexploatering av framför allt större infrastrukturprojekt då det kan ta 5-10 år från det att förberedande arbeten för en dagvattenanläggning påbörjas till att den tas i drift. Vid tillståndsansökans ingivande återstår således ofta väldigt många frågor att utreda. Ett

tillstånds rättsverkan gör också att det blir svårare för nämnden att ställa strängare krav på skyddsåtgärder i ett senare skede om detta skulle bedömas nödvändigt. Med ett anmälningförfarande kan en dialog avseende försiktighetsmått hållas med verksamhetsutövaren allteftersom projektet fortskrider.

Miljöförvaltningen anser att en anmälningsplikt för nya dagvattenreningsanläggningar är fullt tillräcklig från miljöskyddssynpunkt och det är därför inte motiverat att ha kvar tillståndsplikt avseende nya dagvattenreningsanordningar.

Avseende andra typer av annat avlopp som också omfattas av nuvarande tillståndsplikt, exempelvis avlopp för endast BDT-vatten, inkommer endast ett fåtal ansökningar per år. Det är förvaltningens uppfattning att även dessa typer av avloppsanordningar väl kan hanteras med ett anmälningförfarande.

Grund- och ytvattenskydd

Nuvarande lydelse	Ny lydelse
3 § Den som avser anordna anläggning för tillvaratagande av värme genom mark, berg, yt- eller grundvattensystem skall ansöka om tillstånd. Sådant tillstånd krävs dock inte om anmälnings- eller tillståndsplikt föreligger enligt 5 eller 21 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1998:899).	3 § Den som avser inrätta värme-pumpsanläggning för utvinning av värme genom mark, ytvatten eller grundvatten, ska ansöka om tillstånd hos miljö- och hälsoskyddsnämnden Sådant tillstånd krävs dock inte om anmälnings- eller tillståndsplikt föreligger enligt 5 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1998:899) eller 21 kap 13 § miljöprövningsförordningen (2013:251).

Miljöförvaltningens kommentar

Ändringarna föranleds av en något förändrad lydelse av 17 § FMH där bemyndigandet att föreskriva tillståndsplikt för inrättande av värmepumpsanläggning finns. I stycket föreslås vidare ett tydliggörande att det är till miljö- och hälsoskyddsnämnden tillståndsansökan ska göras. Avseende 3 § andra stycket så föranleds ändringen av att 21 § FMH upphört att gälla och ersatts med 21 kap 13 § miljöprövningsförordningen.

Eldning av trädgårdsavfall

Nuvarande lydelse	Ny lydelse
5 §	(Bestämmelsen utgår)

Torrt trädgårdsavfall som inte kan utnyttjas för kompostering får inom planlagt område förbrännas endast under vecka 18 på våren och vecka 40 på hösten om det kan ske utan att väsentlig olägenhet uppstår och det eljest inte strider mot renhållnings- och brandföreskrifter. Om brandförsvaret p.g.a. stor brandrisk utfärdar generellt eldningsförbud under en sådan period förskjuts den allmänna eldningsveckan till den tidpunkt då sådan brandrisk inte längre föreligger.	
---	--

Miljöförvaltningens kommentar

Regleringen om trädgårdsavfall är numera flyttad till Renhållningsordning för Stockholm kommun (56 § Kfs 2012:07) och det finns därför inga skäl för att denna bestämmelse ska finnas kvar i hälsoskyddsföreskrifterna. Förvaltningen anser därför att 5 § i de lokala hälsoskyddsföreskrifterna ska tas bort.

Överväganden rörande högtalarmusik

Det är ett växande problem med musik från högtalaranläggningar utomhus vid affärer och restauranger. Det har inkommit en rad klagomål och många anser att högtalarmusik utomhus är en slags akustisk nedskräpning av det offentliga rummet.

Det har särskilt inkommit ett flertal klagomål från närboende till restaurangerna på Medborgarplatsen. Det är en handfull restauranger som under sommarsäsongen har uteserveringar på platsen med någon form av musikanläggning. Förvaltningen har noterat att när någon av restaurangerna börjar spela något högre än de övriga, resulterar det i att de andra verksamheterna också höjer volymen på sina musikanläggningar. Detta medför i sin tur att folk pratar högre för att överrösta musiken.

Bullermätningar har utförts vid ett flertal tillfällen men det är i praktiken omöjligt att särskilja restaurangerna från varandra och därmed också veta hur högt var och en av restaurangerna bullrar.

Det saknas emellertid möjlighet för Kommunfullmäktige att föreskriva sådana regler. Enligt 40 § tredje stycket i FMH är det utövande av gatumusik som kommunen kan reglera. Högtalarmusik från restauranger innebär inte att man utövar ”gatumusik”.

Det finns ett visst stöd 13 § i de allmänna lokala ordningsföreskrifterna för Stockholms kommun. (kfs 2012:04) Där föreskrivs att information, reklam,

propaganda eller andra budskap som riktar sig till personer på offentliga platser inte får ske genom högtalare eller liknande utan tillstånd av polisen.

Det finns anledning att överväga om bestämmelsen borde utvidgas till att avse även allmän musik genom högtalare, trots att musiken varken utgör reklam eller information. Ett krav för att kommunen skall få föreskriva om begränsningar i högtalarutsändningar är dock att föreskriften behövs för att upprätthålla den allmänna ordningen på offentlig plats. Det kräver en mer noggrann utredning huruvida nuvarande lagstiftning medger en sådan reglering i ordningsföreskrifterna, men det står helt klart att det vore önskvärt att genom en generell föreskrift ge nämnden en möjlighet att förbjuda störande högtalarmusik utan att det i varje enskilt fall skall påvisas att musiken utgör en olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Övrigt

I konsekvens med att nuvarande 5 § tas bort får samtliga bestämmelser efterföljande denna nytt nummer. Detta framgår av bilaga 2.

Föreskrifterna föreslås gälla från och med den 1 januari 2014.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 13 september 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret kan konstatera att förändringarna i hälsoskyddsföreskrifterna främst är av redaktionell art som inte föranleder någon särskild kommentar. Vad gäller förändringen av tillståndsplikten för vissa typer av avloppsanläggningar delar stadsledningskontoret miljö- och hälsoskyddsnämndens uppfattning att en anmälningsplikt för nya dagvattenreningsanläggningar är fullt tillräcklig från miljöskyddssynpunkt och det är därför inte motiverat att ha kvar tillståndsplikt avseende nya dagvattenreningsanordningar. Antalet ansökningar per år för den här typen av avlopp är få.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna förslaget till nya lokala hälsoskyddsföreskrifter för Stockholms kommun.

RESERVATIONER M.M.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Reservation anfördes av Katarina Luhr m.fl. (MP) enligt följande.

1. Godkänna förvaltningens förslag
2. Hemställa till kommunfullmäktige att fastställa föreskriften
3. Därutöver anför följande:

Förvaltningen framför i sitt tjänsteutlåtande ett önskemål om införandet av en generell föreskrift som ger nämnden möjlighet att förbjuda störande högtalarmusik utan att det i varje enskilt fall behöver prövas om musiken utgör en olägenhet för människors hälsa och miljö. Vi ställer oss positiva till att en mer noggrann utredning avseende möjligheterna att enligt nuvarande lagstiftning införa sådan reglering. Uteserveringar hör våra varmare månader till och är ett positivt inslag i stadsmiljön så länge de inte utgör en alltför stor olägenhet för närboende. Vi anser att frågan faller inom nämndens ansvarsområde och man därmed också bör ges möjlighet att upprätthålla en atmosfär som är trevlig för alla medborgare.

Reservation anfördes av Mikael Magnusson m.fl. (S) enligt följande.

1. Att i huvudsak godkänna förvaltningens förslag
2. att avslå förslaget avseende om att nya dagvattenanläggningar enbart ska vara anmälningspliktiga
3. att därutöver anför

Dagvatten har under de senaste åren fått en ökad betydelse som en orsak till förorenade vattendrag. Därför anser vi inte det är motiverat att minska kraven på nya dagvattenanläggningar genom att de bara ska vara anmälningspliktiga.

Även om förvaltningen för fram rimliga argument kring att begränsa högtalarmusik och exemplet med Medborgarplatsen säkert innebär störningar för vissa invånare. Så kan en ytterligare reglering av högtalarmusik utöver de som redan finns i ordningsstadgan och annan lagstiftning ge oönskade konsekvenser för kulturell- och idrottsverksamhet som inte är önskvärd. Därför ser vi med viss tveksamhet till ytterligare utredning hur högtalarmusik kan begränsas.

Reservation anfördes av Stellan F Hamrin (V) enligt följande.

Att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.